

Skadelidte skal endvidere vide eller burde vide, at der er tale om en produktskade før forældelsesfristen begynder at løbe. I mange tilfælde vil det være klart for forbrugeren, at skaden skyldes en defekt ved et bestemt produkt. I andre tilfælde vil det derimod kræve nærmere undersøgelser, før det kan konstateres, om skaden skyldes en defekt ved produktet eller andre omstændigheder. I disse tilfælde regnes 3 års fristen først fra det tidspunkt, da det er eller bør være klart for skadelidte, at der er tale om en *produktskade*.

Det er endvidere en betingelse, for at forældelsesfristen begynder at løbe, at skadelidte har fået eller burde have fået kendskab til producentens navn og opholdssted. Kendskab til mellemhandlerens navn og opholdssted er ikke nok til at få forældelsen til at løbe. Det er naturligt, at forældelsesfristen først begynder at løbe fra det tidspunkt, da skadelidte havde eller burde have en sådan viden om den ansvarlige producents identitet, at han kunne gøre sit krav gældende.

Begrebet opholdssted må fortolkes i overensstemmelse med den praksis, der har udviklet sig vedrørende forståelsen af det tilsvarende begreb i 1908-lovens § 3.

I det foreliggende lovforslag er der i § 10, stk. 1, 2. pkt., medtaget en regel, der med hensyn til suspension og afbrydelse af den 3-årige forældelse henviser til reglerne i 1908-lovens § 2, 2. pkt., og § 3. Denne henvisning er i nøje overensstemmelse med EF-direktivet, idet dets artikel 10, stk. 2, fastsætter, at medlemsstaternes bestemmelser om suspension eller afbrydelse af forældelsesfrister ikke berøres af direktivet. Suspensionsreglen i 1908-lovens § 3 er omtalt ovenfor. Med hensyn til spørgsmålet om afbrydelse af forældelse bestemmer 1908-lovens § 2, 2. pkt., at afbrydelse sker ved, at kreditor opnår skyldnerens erkendelse af gælden eller foretager retslige skridt mod ham og uden uforment ophold forfølger disse til erhvervelse af forlig, dom eller anden retsafgørelse. Det er ved uformningen af det foreliggende lovforslag i stedet for at medtage særlige bestemmelser om afbrydelse af forældelse fundet mest hensigtsmæssigt at henvise til 1908-lovens almindelige regler, som er velkendte. En sådan henvisning har også den fordel, at den praksis, der har udviklet sig efter de nævnte regler i 1908-loven, vil kunne give en god vejledning til retsanvendelsen også i forbindelse med den 3-årige forældelsesregel for produktskader.

Til stk. 2

Bestemmelsen indeholder en tidsmæssig begrænsning af ansvaret til 10 år fra det tidspunkt, da produktet blev bragt i omsætning. Denne ophørsregel tillæg-

ger det i modsætning til reglen i § 10, stk. 1, ikke betydning, om skadelidte har eller burde have kundskab til skaden, defekten og vedkommende producents navn og opholdssted. Dette er i nøje overensstemmelse med EF-direktivets artikel 11 om den 10-årige forældelsesfrist. Denne bestemmelse i EF-direktivet indeholder endvidere ikke en til artikel 10, stk. 2, svarende regel, og medlemsstaterne er således afskåret fra i deres lovgivning vedrørende 10-årsfristen at gøre deres almindelige regler om suspension og afbrydelse af forældelsesfrister anvendelige i forhold til 10-årsreglen. Direktivets artikel 11 bestemmer, at fristen afbrydes ved, at skadelidte inden for de 10 år anlægger retssag mod producenten.

Baggrunden for 10-årsfristen er bl.a., at produkter i tidens løb er udsat for slid og ælde. Det bliver derfor stadig vanskeligere for den ansvarlige at bevise, at den skadevoldende defekt ikke fandtes, da produktet forlod producentens rådighed, eller at den er opstået senere f.eks. på grund af slitage.

10-årsfristen regnes fra den dag, da den, der efter § 4 anses for producenten, bragte det skadevoldende produkt i omsætning. Der henvises til bemærkningerne til § 7, stk. 1, nr. 1, vedrørende spørgsmålet om, hvornår et produkt er bragt i omsætning. I de situationer, hvor skaden opstår som følge af længere tids brug af produkter af samme art f.eks. et medicinsk præparat, vil det efter Justitsministeriets opfattelse formentlig være tilstrækkeligt, at det sidste produkt, som skadelidte har anvendt, er bragt i omsætning inden for 10-årsfristen.

Efter EF-direktivets artikel 11 afbrydes 10-årsfristen ved, at skadelidte inden for de 10 år anlægger retssag mod producenten, og lovforslagets § 10, stk. 2, indeholder derfor en tilsvarende regel, som er udformet som en henvisning til 1908-lovens § 2, 2. pkt. Det behøver ikke være skadelidte selv, der anlægger sagen, det er også tilstrækkeligt at afbryde 10-årsfristen, at sag anlægges af en mellemhandler, som efter § 12, stk. 3, er indtrådt i skadelidtes krav. Til gengæld er det kun sagsanlæg mod producenten, som afbryder forældelsen efter 10 årsreglen, idet EF-direktivets artikel 11 ikke giver medlemsstaterne mulighed for at fastsætte, at sagsanlæg mod en mellemhandler afbryder forældelse efter 10-årsreglen.

EF-direktivets artikel 11 nævner ikke, at afbrydelse også kan ske ved producentens anerkendelse af gælden, og der er heller ikke nogen til artikel 10, stk. 2, svarende regel i artikel 11 om 10-årsfristen. Imidlertid må det være klart, at 10-årsfristen ikke gælder, hvis producenten er indgået på et skriftligt forlig om gælden, således at erstatningskravet har fået et særligt retsgrundlag, der bringer det uden for reglerne om produktansvar, smh. 1908-lovens § 1, stk. 2. Men